

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

Instytut Nauk o Polityce i Administracji

Wydział Nauk Społecznych

Al. Raławickie 14, 20-950 Lublin

tel. +48 81 454 52 79, e-mail: inpism@kul.pl

Lublin, 30 października 2019 r.

Dr hab. Tomasz Stępniewski, prof. KUL
Kierownik Katedry Studiów Wschodnich
Instytut Nauk o Polityce i Administracji
Wydział Nauk Społecznych
Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

OPINIA

o osiągnięciach naukowych, dorobku dydaktycznym, popularyzatorskim i współpracy międzynarodowej **dr Olgi Barburskiej w związku z wnioskiem o nadanie stopnia doktora habilitowanego**

1. Sylwetka i dorobek naukowy dr Olgi Barburskiej po uzyskaniu stopnia doktora

Dr Olga Barburska jest absolwentką Wydziału Dziennikarstwa i Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego w zakresie międzynarodowych stosunków gospodarczych i politycznych (dyplom z wyróżnieniem), który ukończyła w 1996 roku, uzyskując tytuł magistra na podstawie pracy *Doktryna polityki wewnętrznej i zagranicznej Margaret Thatcher*. Stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce uzyskała w 2004 roku na podstawie dysertacji *Udział kobiet w sprawowaniu władzy politycznej w państwach członkowskich Unii Europejskiej*, napisanej pod kierunkiem prof. dr hab. Grażyny Ulickiej i obronionej na Wydziale Dziennikarstwa i Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego. W 1997 roku została zatrudniona na stanowisku asystenta w Centrum Europejskim UW i do dziś jest to jej podstawowe miejsce pracy, gdzie początkowo zajmowała stanowisko asystenta, od 2005 roku – adiunkta, a od 2011 roku do dziś pozostaje na stanowisku docenta. W trakcie pracy na UW

zgrupowała swój dorobek naukowy oraz przygotowała monografię *Polityka wschodnia Unii Europejskiej jako część składowa polityki zagranicznej UE*, Warszawa 2018.

Pod względem statystycznym dorobek naukowy dr Olgi Barburskiej po uzyskaniu stopnia doktora prezentuje się bardzo dobrze. Dotyczy to zwłaszcza jej dorobku w zakresie publikacji naukowych, liczącego w sumie 50 pozycji (z czego połowa publikacji ukazała się w językach obcych), z których zdecydowana większość została poświęcona dominującemu w jej pracach tematowi badawczemu, czyli różnym aspektom funkcjonowania polityki zagranicznej UE. Należy przede wszystkim podkreślić zdolność dr Olgi Barburskiej do identyfikowania i podejmowania wartościowych tematów badawczych. Wydane przez nią publikacje cechuje dobry poziom merytoryczny. U ich podstaw leży z reguły wnikliwie przeprowadzona kwerenda i obszerny materiał empiryczny. Uwagę zwraca kultura pisania tekstów i konstruowania wypowiedzi naukowych, której wyróżnikiem jest dość konsekwentne stosowanie zasady przechodzenia od tego, co ogólne, do tego, co szczegółowe, oraz analizowanie badanych zjawisk w szerszym kontekście uwarunkowań. Wartościowe, a zarazem ważne dla politologicznego aspektu podejmowanych badań, jest częste koncentrowanie się na uwarunkowaniach analizowanych zjawisk, procesów czy działań, uwzględnianie myśli politycznej podmiotów prowadzących działania, a także poddawanie analizie zarówno spraw wewnętrznych państwa, jak i środowiska międzynarodowego.

O wysokiej jakości tych publikacji świadczy fakt, że oceniający wartość dorobku naukowego wskaźnik Hirscha w przypadku jej prac za lata 2002-2019 wynosi 7, a niektóre z nich wydane zostały przez takie prestiżowe wydawnictwa, jak Routledge czy Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, a także renomowane czasopisma naukowe, w tym np. „Studia Europejskie”, „Rocznik Integracji Europejskiej”, „Stosunki Międzynarodowe”, „Yearbook of the Institute of East-Central Europe”, „Journal of Liberty and International Affairs”, „Calcutta Historical Journal”.

Reasumując ocenę dorobku naukowego dr Olgi Barburskiej, należy wyraźnie podkreślić, że o stopień doktora habilitowanego mogą ubiegać się osoby wykazujące dużą aktywność naukową, potwierdzoną opublikowanymi pracami. Rozmiar tego dorobku i jego poziom merytoryczny mają wskazywać, że niezależnie od rozprawy habilitacyjnej jest to znaczny dorobek, świadczący o tym, że **kandydat uzyskał pozycję specjalisty w reprezentowanej dyscyplinie naukowej. Powyższe kryteria w pełni mają zastosowanie do dorobku Habilitantki.** Na podstawie wyżej wymienionych argumentów należy stwierdzić, że zarówno monografia, jak i pozostała część dorobku naukowego dr Olgi Barburskiej są spójne

z uzyskanym przez nią wykształceniem i mają charakter politologiczny, o czym świadczy zarówno przedmiot podejmowanych badań, jak i stosowana przez nią metodologia badawcza.

2. Ocena rozprawy habilitacyjnej dr Olgi Barburskiej

Podstawą oceny osiągnięć naukowo-badawczych jest autorstwo monografii, a także wypełnienie pozostałych kryteriów wymaganych ustawą z dnia 3 lipca 2018 r. (Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, Dz. U. z 2018 r. poz. 1669).

Należy wyraźnie zaznaczyć, że rozprawa habilitacyjna przygotowana przez Habilitantkę stanowi swoiste podsumowanie jej dotychczasowego dorobku naukowego i odnosi się do najważniejszych zagadnień badanych przez nią w trakcie liczącej ponad 20 lat pracy akademickiej. Zestaw tych zagadnień ulegał przy tym sukcesywnym zmianom, co wskazuje na prawidłową ewolucję jej zainteresowań badawczych. Swoje badania rozpoczynała od poruszania nowatorskiej wówczas w skali kraju problematyki równouprawnienia płci oraz aktywności politycznej kobiet w Europie (co pozwoliło jej na przygotowanie doktoratu poświęconego tym kwestiom). Następnie przeszła do badań nad historycznymi i politycznymi aspektami zjawisk oraz procesów integracji europejskiej (co z kolei zaowocowało m.in. współautorstwem dwóch książek na ten temat). Zgłębienie zagadnień historycznych bardzo pomogło Habilitantce w skoncentrowaniu się na kolejnym, jak do tej pory jej głównym temacie badawczym, jakim jest analiza aktywności Unii Europejskiej na arenie międzynarodowej w kontekście funkcjonowania polityki zagranicznej UE, w tym zwłaszcza polityki wschodniej Unii Europejskiej. Problematyce tej poświęcona jest jej rozprawa habilitacyjna.

Rozprawa habilitacyjna przygotowana przez dr Olę Barburską pt. *Polityka wschodnia Unii Europejskiej jako część składowa polityki zagranicznej UE*, Warszawa 2018, ss. 484, składa się ze wstępu, z rozdziału teoretycznego oraz siedmiu rozdziałów dotyczących kolejno następujących zagadnień: rozdział 2 – polityka zagraniczna jako instrument działania UE w stosunkach międzynarodowych; rozdział 3 – podstawy normatywne polityki zagranicznej UE; rozdział 4 – zakres przedmiotowy i ujęcie badawcze polityki wschodniej UE; rozdział 5 – Partnerstwo Wschodnie; rozdział 6 – partnerstwo strategiczne z Rosją; rozdział 7 – próba oceny polityki wschodniej UE; oraz rozdział 8 – perspektywy rozwoju sytuacji w kontekście polityki zewnętrznej UE.

Jedną z głównych zalet poznawczych pracy jest to, że stanowi ciekawie i kompetentnie opracowany wkład Habilitantki w dyskusję toczącą się w środowisku polskich politologów,

europelistów i specjalistów w zakresie nauki o stosunkach międzynarodowych na temat fenomenu Unii Europejskiej jako uczestnika tychże stosunków. W dyskusji tej pojawiają się kontrowersje dotyczące w szczególności tego, czy UE, nie będąc suwerennym państwem, dysponuje w ogóle polityką zagraniczną, czy też polityka ta jest jedynie wypadkową polityk największych państw członkowskich Wspólnoty. Habilitantka konsekwentnie broni i przekonująco uzasadnia tezę, że Unia Europejska jako specyficzna i unikatowa jednostka polityczna posiada instrument regulujący jej stosunki z zagranicą, który pod wieloma względami jest analogiczny do polityki zagranicznej państwa. Specyfika UE jako organizacji międzynarodowej powoduje, że instrument ten w uzasadnionych przypadkach można nazywać „polityką zewnętrzną”. Tezę tę Habilitantka uzasadnia zarówno na płaszczyźnie teoretycznej, jak i w odniesieniu do praktyki politycznej (który to zabieg Habilitantka zresztą od dawna stosuje w swoich publikacjach). Na marginesie rozważań o polityce zagranicznej Wspólnoty pojawiają się pytania: czy kryzys 2008+ nie spowodował, że to właśnie najmocniejsze gospodarczo (i politycznie) państwa członkowskie zaczęły odgrywać kluczową rolę w polityce wewnętrznej i zewnętrznej Unii Europejskiej? Czy kryzys ten nie spowodował, że to właśnie rola państw członkowskich niejako wzrosła kosztem instytucji UE?

Praca habilitacyjna zawiera także inne elementy świadczące zarówno o dojrzałości badawczej, jak i o innowacyjnym podejściu Habilitantki do analizowanych zagadnień. Dowodzi tego m.in. opracowanie przez nią autorskiego instrumentu badawczego, jakim jest tzw. analiza czynnikowa Partnerstwa Wschodniego. Wykorzystując własne przemyślenia oraz opierając się na dogłębnie analizowanym dorobku innych badaczy, przygotowała ona zestaw pięciu głównych kryteriów, których zastosowanie pozwala analizować efektywność funkcjonowania Partnerstwa Wschodniego w odniesieniu do czynników zależnych z jednej strony od Unii Europejskiej, a z drugiej – od państw-adresatów PW. Dzięki temu bez wątpienia można bardziej dokładnie i wszechstronnie badać to sztandarowe przedsięwzięcie w ramach polityki wschodniej Unii Europejskiej. Nie należy zapominać, że dokładnie w 5 lat od uruchomienia polityki Partnerstwa Wschodniego (zainaugurowanej w 2009 roku) wybuchł konflikt zbrojny Rosji z Ukrainą, który położył się cieniem na efektywności tej polityki oraz nieustannie wpływa na postrzeganie wschodniego sąsiedztwa przez decydentów UE.

Co jest niezwykle ważne z naukowego punktu widzenia, Habilitantka poddaje dogłębnej analizie również drugi istotny (zdaniem wielu badaczy – kluczowy) komponent polityki wschodniej UE, jakim są stosunki UE–Rosja (swego czasu mowa była o partnerstwie strategicznym UE z Rosją, z którego obecnie nic nie zostało z powodu trwającego konfliktu Rosji z Ukrainą na Donbasie i aneksji Krymu). Należy zauważyć, że w odniesieniu do

wspólnego sąsiedztwa UE i Rosji polityka wschodnia UE w latach 90. XX wieku prowadzona była w duchu „Russia first”. Dopiero po wschodnim rozszerzeniu UE w 2004 roku o Polskę i inne państwa Europy Środkowej i Wschodniej polityka ta uległa zmianie. Dlatego też tak istotne jest to, że Habilitantka nie ograniczyła się do, rzecz można, standardowej oceny aspektów politycznych i gospodarczych tego partnerstwa, ale dodatkowo odwołała się do jego wymiaru ideologicznego. W efekcie powstała ciekawa, rzetelnie wykonana oraz – co należy podkreślić – stosunkowo rzadko prowadzona w polskiej literaturze przedmiotu analiza genezy, założeń i przede wszystkim politycznych konsekwencji głównych koncepcji ideologicznych, które po stronie rosyjskiej miały i mają wielki wpływ na stan obecnych oraz kształt przyszłych stosunków UE–Rosja.

Badaną problematykę Habilitantka ujmuje szeroko i kompleksowo, porusza przy tym różne zagadnienia i wątki stanowiące pożyteczne uzupełnienie głównego tematu. Dobrym przykładem są tu zawarte w rozdziale pierwszym obszernie rozważania dotyczące kwestii metodologicznych. Obejmują one najpierw prezentację warsztatu badawczego, co wymagało przedstawienia obszaru, przedmiotu, celu, pytań i hipotez oraz metod i technik badawczych, pomyślnie zastosowanych w pracy. Następnie Habilitantka przeprowadziła gruntowną analizę rozmaitych podejść i koncepcji teoretycznych zarówno odnoszących się do różnorodnego pojmowania europeistyki jako tworzącej się nowej dyscypliny naukowej, jak i możliwych do wykorzystania w ramach tejże dyscypliny. Ta część pracy z pewnością stanowi cenne (nie zawsze stosowane w rozprawach habilitacyjnych) wprowadzenie teoretyczno-metodologiczne do badanej problematyki, a ze względu na swój syntetyczny i zarazem poprawny pod względem merytorycznym charakter może służyć jako punkt odniesienia czy wręcz jako swego rodzaju poradnik dla badaczy zajmujących się tematyką polityki wschodniej Unii Europejskiej (w szczególności Partnerstwem Wschodnim oraz stosunkami UE–Rosja).

Należy też wskazać, że Habilitantka wykazała się dojrzałością badawczą również w odniesieniu do zastosowanego przez siebie podejścia badawczego. Wybrała w sposób jak najbardziej słuszny własną metodę, polegającą na odrzuceniu popularnej obecnie koncentracji przy prowadzeniu badań tylko na jednej wybranej teorii. Tak więc nie zastosowała pojedynczego, dominującego podejścia, ale odwołała się do rozmaitych koncepcji i dorobku wielu szkół badawczych. Jednocześnie nie ulega wątpliwości, że w dużym stopniu oparła się na teorii konstruktywizmu. Z tej perspektywy książka Habilitantki stanowi cenne uzupełnienie stanu badań nad polityką wschodnią UE (w szczególności z punktu widzenia teorii konstruktywizmu) w polskich badaniach politologicznych. Ponadto Habilitantka słusznie zauważa, że jedną z podstawowych cech polityki zagranicznej Unii Europejskiej jest nadawanie

ogromnego znaczenia jej aspektom normatywnym. Wspólnota funkcjonuje jako specyficzne mocarstwo normatywne, które wykorzystuje przede wszystkim swoją „miękką siłę” (*soft power*), co wyróżnia ją spośród innych uczestników stosunków międzynarodowych. Specyfika ta jest w pracy przedstawiona w sposób szeroki i zasadny, w odniesieniu do sfery tak teorii (m.in. w formie prezentacji różnorodnych koncepcji bazujących na *soft power*), jak i praktyki politycznej, czego jednym z przykładów jest wspomniana analiza ideologicznych uwarunkowań stosunków UE–Rosja.

Jedną z istotnych zalet tych rozważań jest precyzyjne określenie podstaw normatywnych polityki zagranicznej UE, na które składa się przede wszystkim katalog norm i zasad określanych przez Habilitantkę jako „wartości europejskie”. Należą do nich ochrona i promocja demokracji, praw człowieka, rządów prawa, pokojowego rozstrzygnięcia sporów, udzielania pomocy państwom rozwijającym się itp. Podejmowanie mniej lub bardziej udanych prób implementacji tych wartości w ramach polityki zagranicznej Unii Europejskiej, a zwłaszcza jej polityki wschodniej, powoduje, że – zdaniem Habilitantki – UE odgrywa także rolę „mocarstwa transformacyjnego” (*transformative power*), czyli takiego, które stara się modyfikować zgodnie ze swymi wartościami życie polityczne i gospodarczo-społeczne państw partnerskich (szczególnie tych należących do Partnerstwa Wschodniego). Wnikliwie oraz kompleksowo dokonana analiza sukcesów i porażek tych starań stanowi kluczowy element rozważań zawartych w głównej części pracy badającej *case study*, jakim jest funkcjonowanie polityki wschodniej UE. Warto w tym miejscu zastanowić się – z punktu widzenia UE jako „mocarstwa transformacyjnego” – nad skutecznością tej polityki wobec wschodniego sąsiedztwa, a także w stosunku do samej Rosji. Czy od momentu ustanowienia Europejskiej Polityki Sąsiedztwa (i opierającego się na EPS programu Partnerstwa Wschodniego) mamy do czynienia z większym oddziaływaniem Wspólnoty na jej sąsiedztwo (w tym przypadku na wschodnie sąsiedztwo)? Czy też z perspektywy 2019 roku sytuacja na tyle się skomplikowała, że dość trudno jest wskazać na skuteczność (o ile jest to w ogóle możliwe) wywierania wpływu na wschodnich sąsiadów Wspólnoty? W tym kontekście, co jest warte podkreślenia, Habilitantka uwzględnia także inne niż konstruktywizm podejścia badawcze. Tak więc traktuje Unię Europejską nie tylko jako unikatowego aktora globalnego opierającego swoją działalność międzynarodową na „wartościach europejskich”, ale także jako strukturę integracyjną, która dba najlepiej jak potrafi i może o realizację żywotnych interesów zarówno swoich, jak też swoich państw członkowskich. Oznacza to, że w pracy zastosowano również podejście wypracowane przez szkołę realizmu politycznego, co skutecznie pomaga równoważyć pod względem poznawczym wyciągane wnioski badawcze. Warto dodać, że z punktu widzenia

Realpolitik to UE skazana jest na porażkę w konfrontacji z Rosją o wschodnie sąsiedztwo. Dobitnie pokazała to polityka faktów dokonanych na przykładzie Gruzji w sierpniu 2008 roku oraz aneksji Krymu w 2014 roku i trwającego konfliktu Rosji z Ukrainą na Donbasie.

Na podkreślenie zasługuje również myślenie w kategoriach politologicznych zaprezentowane w ostatnim rozdziale o szerszych uwarunkowaniach wewnątrzunijnych oraz międzynarodowych, które mogą teraz i w przyszłości wpływać na politykę zagraniczną Unii Europejskiej, a w efekcie także na jej politykę wschodnią. Zdaniem Habilitantki, kształt tych polityk będzie w dużym stopniu zależał od wyniku kluczowej debaty nad określeniem ostatecznego modelu integracji europejskiej (o ile takie określenie jest w ogóle możliwe), najlepiej odpowiadającego wymogom rozwoju zarówno całej UE, jak i sfery jej relacji ze światem zewnętrznym. W praktyce chodzi tu o dokonanie wyboru między jednym z trzech głównych modeli integracyjnych: istniejącym modelem mieszanym, uwzględniającym elementy federalizmu, międzyrządowości i funkcjonalizmu; modelem federacyjnym; oraz modelem tzw. zróżnicowanej (czy elastycznej) integracji. Istnieje więc konieczność określenia *finalité politique* Unii Europejskiej, a także uporania się z zagrażającymi jej sytuacjami kryzysowymi w rodzaju brexitu, kryzysu migracyjnego, kłopotów strefy euro itp. Zagadnienia te Habilitantka stara się analizować w wymiarze zarówno teoretycznym, jak i empirycznym, co dotyczy zwłaszcza syntetycznej i dogłębnej prezentacji zyskującego na znaczeniu modelu zróżnicowanej integracji.

Podsumowując, praca jest dziełem ambitnym i udanym, a ogromny wkład pracy wniesiony w jej przygotowanie zasługuje na uznanie. Habilitantka zebrała bardzo dużo pożytecznych, dobrze przetworzonych informacji oraz dokonała wielu sprawnych analiz uwzględniających w odniesieniu do badanych zagadnień zarówno ich aspekty teoretyczne, jak i praktykę polityczną. Na ponowne podkreślenie zasługuje fakt, że dzieło to powstało jako logiczne zwieńczenie całej dotychczasowej, bogatej działalności badawczej Habilitantki. Co ważne, baza źródłowa rozprawy jest niezwykle obszerna. Warte zaznaczenia jest wykorzystanie licznych dokumentów oraz opracowań w językach polskim i angielskim. Szkoda, że Habilitantka nie pokusiła się o sięgnięcie do literatury rosyjskojęzycznej w przypadku omawiania stosunków UE–Rosja. Należy wyraźnie zaznaczyć, że baza bibliograficzna jest reprezentatywna dla podjętego tematu.

Pewną trudnością rozprawy jest występujący w niektórych jej fragmentach brak troski o precyzję stosowania siatki pojęciowej i występowanie elementów języka publicystycznego. Zamiast kategorii politologicznej „państwo” – dość sporadycznie, ale jednak – używane jest określenie „kraj”, czy też zamiast UE stosowane jest określenie „unijna”. Do elementów języka

publicystyki należy używanie takich określeń, jak „amerykańska polityka”, zamiast polityka Stanów Zjednoczonych itp. Nie można jednak nie zauważyć, że obok uchybień dotyczących siatki pojęciowej rozprawa została napisana językiem jasnym i zrozumiałym, a myśli sformułowano w sposób precyzyjny i uporządkowany. W konsekwencji rozprawa habilitacyjna dr Olgi Barbarskiej **spełnia** określony ustawowo **wymóg, aby rozprawa habilitacyjna stanowiła znaczny wkład autora w rozwój dyscypliny naukowej**, którą – zgodnie z wszczętym przewodem habilitacyjnym – są nauki o polityce i administracji.

3. Ocena dorobku dydaktycznego, popularyzatorskiego oraz współpracy międzynarodowej dr Olgi Barbarskiej

Rozwój naukowy Habilitantki wspomagało także jej uczestnictwo w kilkunastu projektach badawczych (w zdecydowanej większości o zasięgu międzynarodowym); aktywny udział w kilkudziesięciu konferencjach, seminariach i innych przedsięwzięciach naukowych organizowanych w kraju i za granicą; a także zaangażowanie w działalność wydawniczą w charakterze redaktorki czy recenzentki. Habilitantka konsekwentnie stała przy tym na stanowisku, że działalność dydaktyczna stanowi niezbędne uzupełnienie i zarazem impuls rozwojowy dla pracy badawczej. Stąd wynikała jej duża aktywność w zakresie prowadzenia zajęć dla słuchaczy rozmaitych kierunków, edycji i poziomów studiów akademickich, w ramach których była promotorką ponad stu prac dyplomowych. Dotyczyło to nie tylko jej rodzimego Uniwersytetu Warszawskiego, ale również uczelni zagranicznych, w tym zwłaszcza Uniwersytetu Lwowskiego, z którym współpracowała jako *visiting professor* i promotor pomocniczy w przewodzie doktorskim. Jest również zaangażowana w działania organizacyjno-dydaktyczne w macierzystym Instytucie jako opiekun roku, członek wydziałowej komisji rekrutacyjnej, koordynatorka programu Socrates-Erasmus (w roku akademickim 2004/2005). Wskazać także należy jej zaangażowanie w zakresie popularyzacji nauki (m.in. w ramach „Akademii Młodego Europejczyka”). O uznaniu dla całokształtu działalności akademickiej Habilitantki świadczy m.in. fakt, że kilkanaście razy otrzymywała nagrody i stypendia naukowe Rektora UW.

Dr Olga Barbarska realizowała krótkie staże i pobyty studyjne w zagranicznych instytucjach badawczych, jak Lwowski Uniwersytet Narodowy im. Iwana Franki (staż 3-miesięczny oraz kilka krótszych pobytów badawczych), czy krótsze pobyty w Stambule, Bonn i Munster.

Habilitantka jest członkiem istotnych dla przedstawicieli nauk o polityce organizacji i towarzystw naukowych o zasięgu zarówno krajowym, jak i międzynarodowym, takich jak: Polskie Towarzystwo Studiów Międzynarodowych, Polskie Towarzystwo Studiów Europejskich czy Polskie Stowarzyszenie Badań Wspólnoty Europejskiej.

Podsumowując ocenę dorobku dydaktycznego, popularyzatorskiego oraz w zakresie współpracy międzynarodowej dr Olgi Barburskiej, należy uznać, że **spełnia** kryteria ministerialne stawiane osobom ubiegającym się o stopień doktora habilitowanego.

4. Konkluzja

Po zapoznaniu się z monografią, wskazaną jako osiągnięcie naukowe dr Olgi Barburskiej w rozumieniu przepisów ustawowych, dorobkiem naukowym Habilitantki, dorobkiem dydaktycznym, popularyzatorskim oraz w zakresie współpracy międzynarodowej, stwierdzam, że **przedstawiony dorobek naukowy dr Olgi Barburskiej spełnia wymóg znacznego wkładu** Habilitantki w rozwój nauk o polityce (subdyscyplina stosunki międzynarodowe). Habilitantka posiada także znaczące osiągnięcia dydaktyczne i organizacyjne. W konsekwencji **opowiadam się za nadaniem dr Oldze Barburskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce i administracji.**

